

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/380/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211852
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713211852.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5 proti žalovanému: D. Z., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H., Q. XX, toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom D.. D. D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, právne zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 1 491,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 12C/255/2013-112 zo dňa 24. 09. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania 95,71 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku, advokáta, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 286,44 Eur na účet právneho zástupcu číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vec právne posúdil podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a podľa § § 39, § 41. § 52, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2, § 524, § 525, § 526 Občianskeho zákonníka.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil, cit.: „Vykonaným dokazovaním súd mal preukázané, že návrh žalobcu nie je dôvodný. Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere. Túto zmluvu súd posúdil ako spotrebiteľskú, preto je na ňu potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Okrem toho, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, predmetom konania je bankový úver, ktorý je okrem uvedených právnych predpisov regulovaný aj právnou úpravou zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Z príslušných citovaných ustanovení zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, v zmysle ktorého a ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti),právny

predchodca žalobcu nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

V danom prípade súd konštatuje, že podmienky na postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené neboli. Súd nespochybňuje právo banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť napr. k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu J. a. s. ako banka však nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, úver teda nebol zosplatnený ku dňu postúpenia pohľadávky, t. j. k 27. 09. 2012. V konaní bola preukázaná len výzva banky na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 201,34 Eur z dôvodu omeškania ku dňu 31. 08. 2009. Predmetom postúpenia však bola pohľadávka z celého úverového vzťahu, nielen jej časť. K vyhláseniu o mimoriadnej splatnosti úveru ako celku došlo až po postúpení pohľadávky, a to žalobcom ako nebankovkou ku dňu 16. 10. 2012. Súd sa stotožňuje s argumentáciou vedľajšieho účastníka, že nezosplatnený úver môže spravovať len bankový subjekt, ktorý je držiteľom bankového povolenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Skutočnosť, že predčasné mimoriadne zosplatnenie úveru vykonal samotný žalobca po tom, čo mu bola pohľadávka postúpená, nemá v danom prípade žiadnu váhu, keďže na takýto úkon je oprávnená jedine banka. Ak by sa takáto možnosť pripustila, spotrebiteľia vstupujúci do právneho vzťahu s bankou by sa ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom, čím by nastal rozpor s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so Smernicou o nekalých obchodných praktikách (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014).

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 09. 2012 nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z úverového vzťahu na žalobcu, keďže neboli splnené podmienky na jej postúpenie. Zmluva o postúpení pohľadávok v časti pohľadávky vyplývajúcej z tohto úverového vzťahu je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, keďže je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca v konaní nijakým spôsobom nepreukázal, žeby k mimoriadnemu zosplatneniu celého úveru došlo pred dňom postúpenia pohľadávky, a to bankou ako jeho právnym predchodcom. Ku dňu postúpenia pohľadávky teda úver nebol splatný. Na strane žalobcu tak existuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, nakoľko sa domáha plnenia z pohľadávky, ktorá na neho z dôvodu neplatného postúpenia neprešla, a preto nie je subjektom práva, ktoré je predmetom tohto konania. Z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie žalobcu vznesenej vedľajším účastníkom na strane žalovaného, súd návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol postupom podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 10. 03. 2015 a zo dňa 11. 08. 2015 po 71,37 Eur, režijný paušál (7,81 Eur, 2 x 8,39 Eur) s pripočítaním 20 % DPH, celkom vo výške 286,44 Eur. O trovách právneho zástupcu súd rozhodol v súlade s ust. § 1, § 10 ods. 1, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.“.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca odôvodňujúc, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Odvolateľ zastáva názor, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, žeby podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Rovnako z vyjadrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 24. 07. 2014 vyplýva, že môže dôjsť aj k postúpeniu nesplatennej časti pohľadávky z úveru za splnenia podmienok uvedených v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že banka môže postúpiť peňažný záväzok ako celok vrátane jeho príslušenstva. Zosplatnenie dlhu veriteľom znamená, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach. V dôsledku nesplnenia povinnosti dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatnenia. Táto skutočnosť však nemá žiadny vplyv na výšku dlhu dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že z dôvodu nevyhlásenia mimoriadne splatnosti úveru postupom nie je možné považovať zmluvu o postúpení pohľadávok za neplatnú. Vzhľadom k vyššie uvedenému žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti

každej splátky až do zaplataenia. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobcu a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť odvolateľ preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Ďalej žalobca namieta aj neúčelnosť trov vedľajšieho účastníka a nesúhlasí, aby bol zaviazaný na úhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel, alternatívne navrhuje rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vedľajší účastník na strane žalovaného k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok spolu s konaním mu predchádzajúcim v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O. s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý a vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov konania.

Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O. s. p.) a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.). Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 132 O. s. p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ust. § 122 až 135 O. s. p.. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. je daný, ak súd prvého stupňa vec posúdil podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce správne určenú nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Súd prvého stupňa v konaní správne aplikoval ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s ust. § 524 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že právny predchodca žalobcu J. a. s. poskytla žalovanému splátkový úver vo výške 50 000 Sk (1 659,70 Eur) na základe zmluvy zo dňa 28. 08. 2008. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňom 20. 08. 2013. Pohľadávku z tohto úveru D. a. s. postúpila na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 09. 2012. Z čl. 7.6 bod 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok J. sporiteľne a. s. v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola J. sporiteľňa a. s. oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. J. sporiteľňa a. s. nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila na žalobcu bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejmá aj z toho, že žalobca (po tom ako mu bola postúpená pohľadávka) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru listom zo dňa 16. 10. 2012 (č. I. 22 spisu). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, žeby úver s úrokmi z neho bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru so zosplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní.

Z obsahu spisu a napokon i z obsahu samotného odvolaniu žalobcu je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovaným na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru listom zo dňa 16. 10. 2012 (č. I. 22 spisu).

Žalobca v odvolaní tvrdí, že je aktívne legitimovaným účastníkom, k týmto odvolacím námietkam odvolací súd uvádza:

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorých vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovanej) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok NS SR zo dňa 29. 06. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“) aj bez súhlasu klienta.

Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznych subjektov už nad pohľadávkou, nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co/119/2013, 19Co/194/2015, 4Co/145/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Zo znenia citovaného ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá je základným a prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal už prvú obligatórnu podmienku uvedenú v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Po splnení tejto podmienky môže banka pristúpiť k postúpeniu „spôsobilej pohľadávky“, teda pohľadávky, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. totiž vyplýva, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve v kvalifikovanom omeškaní „čo len s časťou svojho peňažného záväzku“ voči banke môže banka svoju „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ postúpiť písomnou zmluvou inej osobe.

V rozpore s vyššie uvedeným žalobca vo svojom odvolaní namieta, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho peňažného záväzku (nesplatených niekoľko splátok) má banka oprávnenie postúpiť inému subjektu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, pohľadávku z celého úveru. To znamená splátky splatné, ale aj splátky, ktorých zročnosť ešte nenastala, a to bez toho, aby banka pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru.

Takýto výklad žalobcu nezodpovedá účelu, zmyslu a logickému posudzovaniu § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

Odvolačný súd nijako nespochybňuje oprávnenie banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak to by musela Slovenská sporiteľňa a. s. pristúpiť k ukončeniu úverového vzťahu (vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Takýmto spôsobom postupujú ostatné bankové subjekty na finančnom trhu.

Žalobca vo svojom odvolaní taktiež namietka, že ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. nemožno spájať s jeho aktívnou legitimitáciou ako postupníka pohľadávky. Podľa názoru odvolateľa citované ustanovenie je o úprave výnimiek z bankového tajomstva a nie je o platnosti postúpenia pohľadávky.

Žalobca uvedenou argumentáciou v podstate zastáva názor, že síce neboli dodržané podmienky v predmetnom ustanovení, ale nenesie za to žiadne následky a banka na neho postúpila platne pohľadávku. Takýto výklad odvolací súd považuje za účelový. Ak by súd prijal takúto argumentáciu, banka ako inštitúcia prísne regulovaná štátom prostredníctvom Národnej banky Slovenska, ktorá vykonáva svoju činnosť na základe bankového povolenia by mohla neobmedzene postúpiť pohľadávku z bankového úveru nebankovej inštitúcií (zväčša inkasným spoločnostiam), ktoré nie sú nositeľom takéhoto bankového povolenia. Takýto výklad ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je neprípustný a nesprávny, pretože obchádza zákon a umožňuje tzv. nebankovkám spravovať bankový úver, pričom na túto činnosť nie sú oprávnené.

V ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. sú explicitne uvedené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na tretiu osobu. Žalobca však v konaní nepreukázal (§ 120 ods. 1 O. s. p.) splnenie vymedzených podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., nepreukázal:

1. výzvu banky dlžníkovi,
2. postúpenie pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu.

Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti J. a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2011 je preto neplatným právnym úkonom. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca ani nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.

Odvolačný súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo bol žalovaný (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preukázané. Aktívna legitimitácia žalobcu nie je preto ani čiastočne daná.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, odvolací súd prvostupňový rozsudok vo veci samej s osvojením si jeho dôvodov ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ďalšia odvolacia námietka žalobcu sa dotýka neúčelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. K tejto odvolacej námietke odvolací súd udáva.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§146 ods. 2 O.s.p.), má nárok na náhradu trov tohto konania Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok navyiac zastúpeného advokátom.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok aj vo výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník na strane žalovaného, a preto mu patrí právo na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. Jeho trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (ďalej len „vyhlášky“) za jeden úkon právnej služby vo výške 71,37 Eur - písomné vyjadrenie k odvolaniu, režijný paušál vo výške 8,39 Eur a 20 % DPH vo výške 15,95 Eur. Žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy

odvolacieho konania v celkovej výške 95,71 Eur na účet jeho právneho zástupcu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.